

Vesten og resten!

Av: [Blogg - Parrhesia](#)

Mars 2026

Ca 3 minutters lesning.

Den grunnleggende forskjelligheten mellom øst og vest ble tilspisset da perserne ville øke sin innflytelse over de greske byene i Jonia i årene før 500 fvt. i dagens Vest-Tyrkia. Athenere og euboiere svidde av [Sardis](#) i 498 fvt. Den påfølgende hevnen fra perserkongen skulle tilintetgjøre athenerne og Hellas forsvarere. Slaget ved Marathon 490 fvt. er det mest kjente stedet i slagene som reddet utviklingen av vår kulturelle vugge. Skillet mellom øst og vest er fremdeles etter 2500 er fremdeles det samme, kulturellt og geografisk.

Utviklingen av antikkens greske kultur pågikk de neste ca. 200 år, og er fremdeles forbilledlig i mange henseender. Forskere i dag forbløffes stadig over klokskapen og prestasjoner fra denne tiden, da tekster og historien leses i nytt lys. Renessansen - igangsatt også med antikkens stoff, fikk i gang den kulturelle motoren for utvikling -frihet og fornuft. Gjennom århundredene; bort fra religiøs dumskap, tyrannier, og elendighet for de fleste, frem til et samfunn -i dag- best på frihet, selvkritikk, teknologi, vitenskap og utvikling, i et samfunn som fremdeles kan utvikle seg, og må det!

Mot Vesten (det vil si land med demokrati) -som før- er resten i varierende grad dårligere stilt, i frihet og utviklingskraft. Det gamle perserrikets Iran, med en annen begrunnelse,

har fremdeles lyst til å utslette de frie. Om enn den religiøse blindhet fullstendig har overtatt for kongens og tyranniets forakt for frihet, udugelighet (etter deres mål), og demokrati, så er begrunnelsen for forakten den samme. Athen og Hellas er byttet ut med USA og Vesten.

Det iranske prestestyret har vært flinke til å vinne tid for å komme i gang med å produsere mot atomvåpen, og et stort antall raketter for å ramme og utslette Israel, og det de ellers måtte klare. Hvorfor forhandle med noen som skal oppnå et eller annet, og så utslette deg? Bortkastet tid. Tilintetgjør da din fiende!

For å kunne danne en solid militær motmakt må man være enige i noen grunnleggende verdier. Disse verdiene ser det ut til at man ikke enes om i vår tid. Det kan få alvorlige konsekvenser, først og fremst for hele unionen av vestlige land, som øker risikoen for å miste det man har.

Et lite lys i ideløshetens tomme hull: Den finske presidenten Alexander Stubb har forstått en viktig ting. Det kreative — sammenlignet med resten — er at han sa for flere dager siden: 'Ja, vi kan diskutere å stille opp, hvis dere hjelper mer i Ukraina.' Denne 'lille' uttalelsen inneholder en forhandlingskraft som også kan redde det vestlige prosjektet for fremtiden.

I verdenspolitikken handler det ikke bare om prinsipper, avtaler, om moral, om hvem som er best som fredsnasjon, og annet. Det handler også om å være smart, å vise at man stiller opp for venner, selv om man kan være gnistrende uenig. Men det viktigste av alt er at man har noe å bytte med i form av varer, våpen, og ikke minst intelligens og mot. Det handler om betydning, og ikke minst om overlevelse.

Makt må ha motmakt; utvikling må ha motmakt; respekt må ha motmakt. Hele universet består av harmoniske motkrefter. Å mislykkes i dette betyr ødeleggelse.»

For få dager siden spurte president Donald Trump om støtte til å beskytte skipene i Hormuzstredet. Av Europa, Australia, Japan, fikk han nei, kort sagt. Statsminister Keir Starmer; en type med en merkelig blanding av wokisme, og et forvirret demokratisk sinnelag, nektet i forkant av Iran-angrepene å la USA bruke engelske baser, som de i tillegg har delt, som basen Diego Garcia Nsf i Indiahavet. Nå har England sagt at de vil støtte, sammen med andre europeiske land.

Vår egen statsminister kunne godt fulgt opp med motet og ledelsen han har vist i støtten til Ukraina. I stedet utviste Støre og Barth-Eide en naiv forhandlingsvilje for å unngå angrep på Iran, er mot angrepet på Iran fordi det bryter med Folkeretten, roses av ledelsen, og uttrykker stor bekymring. Det viser igjen en sympati med radikale islamister, og nesten ikke til å tro, men noe man bare må ta til etterretning, slik også USA nok gjør. Troen på Taliban og Hamas, gjelder vel også ennå. Og, det kan synes som om Folkeretten mest er til for tyranner som ønsker å henrette sine egne demokratiforkjempere.

Den finske presidentens kreativitet -sett i forhold til resten- er at han for flere dager siden sa at «ja, vi kan diskutere å stille opp, hvis du hjelper til mer i Ukraina». Dette «lille» utspillet har i seg en forhandlingskraft til å kunne redde det vestlige prosjekt også for fremtiden. Makt må ha motmakt, utvikling må ha motmakt, respekt må ha motmakt. Hele universet består av harmonisk motmakt. Å ikke oppnå denne betyr ødeleggelse.

Med et nå oppløst europa-kategorisk «nei» kan relasjoner reddes, og særlig der den ene ser den andre som puslete og feig, og andre veien som «tyrannisk» og å ikke følge internasjonale lover. Jonas Gahr Støre og Espen Barth Eide, spiller et høyt spill med vår nasjonale sikkerhet. Vi kan godt betale mer for bensinen, så lenge vi fortsetter å ha kontroll og trygghet mot atomangrep fra Iran i fremtiden.

Europeisk tenkning har bidratt til at vi ikke ennå kan beskytte oss, en dårlig energipolitikk, en dårlig økonomisk politikk, og en Trump-aversjon i den dominerende venstre-media og politikere som igjen orienterer «resten av Vesten» mot Kina. Våre åpne europagrenser de siste tiår, har ikke hjulpet særlig mange borgere hverken i Europa, Australia eller USA, men snarere tvert imot. Åpne grensers politikk skulle vise verden vår styrke i godhet, og skaffe oss flere barn da fødselsraten i frihet ikke er stor nok. Islam is coming. Sprekker vår allianse med USA er det ikke så vanskelig å se hvor veien går. Valget av Donald Trump, også 2. gang, er en reaksjon i demokratiet/folket, også mot dette!

De ulike byene Sparta og Athen -som befant seg i hver sin ende på den kulturelle skala, ble til slutt enige om å møte perserne sammen, og gi hverandre retten til å bruke sin særlige kompetanse, vise ære, og gjensidig respekt. Men, de måtte først gjennom harde diskusjoner (diskusjon; gr. *polemos* betød også krig), der de såvidt lykkes, men fornuften seiret. Når dette fungerte, ble de sterke. Om ikke hadde det aldri blitt noe Vesten.

Et eksempel der de greske byene *ikke* klarte å samle seg var mot Alexander den stores far Kong Philip II. Athen og Theben tapte i 338 f.Kr. i slaget ved Khaeronea. Hellas hadde sovet i timen, mens makedonerne var blitt suverene i teknologi, strategi, og kampteknikk. Hellenismen tok til. Hellas ble ikke fri igjen før i 1830-32, og demokrati i 1974.

Bilde av slagmarken ved Khaeronea, tatt fra borgen av gamle Khaeronea av meg.